

Biała Synagoga

Współrzędne: Szerokość - 54.10571, Długość - 23.350797

Historia gminy żydowskiej w Sejnach sięga końca XVIII w. Pierwszą drewnianą synagogę, krytą gontem oddano do użytku w 1778 r. Stosownego pozwolenia na jej budowę udzielił ojciec Bortkiewicz, przełożony zakonu Dominikanów, ówczesnych właścicieli miasta.

W roku 1885 rabin Mojżesz Becalel Luria rozpoczął budowę murowanej, istniejącej do dzisiaj synagogi. Nazwa Biała Synagoga wzięła się od koloru elewacji i wnętrza budynku.

Architektonicznie jest to obiekt eklektyczny z elementami gotyku i neoklasycyzmu. Wnętrze synagogi jest połączeniem gotyckiej sześciopółki z barokowym rozwiązaniem centralnym, co podkreśla rozmieszczenie czterech filarów. Synagoga jest trzynawowa.

W ścianie wschodniej znajduje się wnęka po szafce, w której przechowywano Torę. Nie zachowały się polichromie, babiniec oraz bima, która znajdowała się w nawie środkowej między czterema filarami.

Synagoga cudem przetrwała okres okupacji. Budynek służył Niemcom jako remiza strażacka. Po wojnie mieścił się tu magazyn nawozów sztucznych i zajezdnia taboru gospodarki komunalnej. W tym okresie nastąpiła bardzo duża dewastacja budynku. Remont synagogi rozpoczął się w roku 1978 i trwał do 1987.

W 1990 roku miasto przekazało budynek synagogi w użytkowanie "Pograniczu". Obecnie znajdują się w nim Galeria "Biała Synagoga" i Księgarenka Pogranicza. Jest on również wykorzystywany jako miejsce spotkań, sesji naukowych, konferencji, wystaw, koncertów i spektakli teatralnych.

[Źródło informacji](#)

Zespół zabytkowej synagogi składa się z:

- synagogi, pl. Piłsudskiego, 1860-70, nr rej.: 170 z 20.04.1960 oraz 15 z 19.02.1979

- dawnego domu talmudycznego, pl. Piłsudskiego, poł. XIX, nr rej.: 171 z 20.04.1960 oraz 37 z 23.05.1979